Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

NR. 7 | **Poznań, dnia 1 kwietnia 1938** | **ROK 17**

Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu**
ul. Rzeczypospolitej nr. 1 — Telefon nr. 25-95

Dyskwalifikacja ksiąg przy wymiarach podatku.

Znane są w sferach handlowych i przemysłowych skutki uznania przez władzę skarbową ksiąg handlowych za „nieprawidłowe lub nierzetelne". Kupiec traci prawo do ulgowej stawki w podatku przemysłowym, co powoduje oczywiście podniesienie tego podatku nieraz o poważne sumy.

Sprawa dyskwalifikowania ksiąg podatników to jedno z głównych źródeł tarć między podatnikami a władzami i organami skarbowymi.

Po licznych procesach przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym wyjaśniło się już wiele kwestyj, które przed tym były przedmiotem sporów.

Wskutek żalów sfer gospodarczych nastąpiły też ze strony różnych osób, piastujących wysokie stanowiska w administracji skarbowej, znane i opublikowane enuncjacje, w których zalecano urzędom skarbowym oględne postępowanie przy ocenie ksiąg płatników i unikanie odrzucania ksiąg z powodu wadliwości czysto formalnych. Przypomnę znaną tezę dyrektora departamentu w Ministerstwie Skarbu, p. Dr Lubowickiego, który powiedział:

„nieprawidłowość w prowadzeniu ksiąg nie powinna mieć w zasadzie znaczenia, jeśli za nią nie kryje się nierzetelność".

To zalecenie p. Dr Lubowickiego jeszcze nie zawsze jest realizowane, bo jeszcze ciągle odrzucane są księgi z powodu różnych mniej lub więcej uzasadnionych nieprawidłości.

Niemniej jednak stwierdzić wypada ujawniającą się w ostatnich czasach w powyższym względzie zmianę na lepsze.

Nie miejsce tu jednak na wyczerpujące omówienie tego obszernego i ciekawego tematu.

Z racji wyroku N. T. A., który niedawno zapadł, pragnę tutaj przedstawić jedną tylko kwestię, która prowadzi nieraz do dyskwalifikacji ksiąg, nie zawsze uzasadnionej.

Zdarza się mianowicie dość często, że ta sama transakcja jest inaczej zapisana w księgach kupującego, a inaczej w księgach sprzedającego, co zwłaszcza przy sprzedażach przez pośredników może się zdarzyć. Zachodzą też nieraz inne niezgodności w księgowaniu i kontach, których przyczyny są najrozmaitsze. Mały np .kupiec prowincjonalny zapisze w swych księgach firmę, od której towar kupił za gotówkę, a firma sprzedająca tę gotówkową sprzedaż wykaże bezimiennie w zbiorach dziennych. Kupujący zapisze zakup, uskuteczniony u komisanta, jako zakup od komitenta itd. Niezliczone są powody tych różnic, jakkolwiek księgi obu stron są zupełnie dobre.

Urzędy Skarbowe, stwierdziwszy przy rewizji ksiąg taką różnicę, stawiają zarzut księgom kupca, żądają od niego dowodów, że w księgach jego nie zachodzi błąd, a jeśli dowodów zdaniem władzy wystarczających w wyznaczonym terminie nie przedstawi, odrzucają księgi i nakładają zwiększony, nieraz egzystencję i rozwój przedsiębiorstwa tamujący podatek.

Otóż takie postępowanie urzędów w podobnych wypadkach nie idzie po linii udzielanych dyrektyw i nie odpowiada też zasadom prawidłowego postępowania administracyjnego.

Gdy kupiec zapisuje w swych księgach wszelkie swoje czynności handlowe oraz wszelkie zmiany w swym majątku w przepisanej formie zgodnie z rzeczywistością i posiadanymi dowodami, to księgi jego w myśl ordynacji podatkowej są prawidłowe i rzetelne i jako takie mają stanowić podstawę dla wymiaru podatków. Niezgodności z zapisami w księgach cudzych nie dyskwalifikują same przez się jego ksiąg, bo błąd lub jakaś nieścisłość może leżeć w księgach kontrahenta, w odmiennym ujęciu danej zaszłości, lub w jakimś nieporozumieniu. Jeżeli Urząd chce księgom kupca, zgodnym z jego własnymi dowodami księgowymi, postawić zarzut nieprawidłowości lub nierzetelności, mimo iż on obstaje przy prawidłowości wzgl. rzetelności swych ksiąg i ewentualny powód niezgodności wyjaśnia, to winien sam przeprowadzić dochodzenie, ustalające faktyczną przyczynę niezgodności i dopiero gdyby te dochodzenia wykazały, że wadliwość, stanowiąca nieprawidłowość lub nierzetelność, zachodzi rzeczywiście w księgach tego kupca, może jego księgi zdyskwalifikować, podając kupcowi powód tej dyskwalifikacji i nieprzyjęcia jego wyjaśnień do wiadomości.

Takie jest właśnie także stanowisko N. T. A., który w wyroku z dnia 6 X 1937 L. rej. 4657/35, następujące w tej sprawie dał wyjaśnienia:

„Sam fakt niezgodności zapisu księgowego z informacją władzy, zaczerpniętą z ksiąg handlowych innej firmy, nie może jeszcze spowodować dyskwalifikacji ksiąg, gdyż w ten sposób przyznaną by była bez żadnego uzasadnienia większa wiarogodność księgom jednej firmy, aniżeli księgom firmy drugiej. O ile więc władza kwestionuje poszczególne zapisy księgowe z tych powodów, że niezgodne są one z informacjami, zaczerpniętymi z ksiąg innej firmy i ma wątpliwości co do prawdziwości wyjaśnień płatnika odnośnie zachodzącej sprzeczności między księgami obydwu przedsiębiorstw, to jej obowiązkiem jest ustalić faktyczny stan sprawy drogą odpowiednich dochodzeń i zawiadomić płatnika, z jakich powodów jego twierdzenia zostały pominięte".

Wynika więc z tego, że gdy Urząd zakwestionuje w księgach kupca niezgodności z księgami innej firmy, winien płatnik udzielić urzędowi wyjaśnień i pomóc mu do wyświetlenia przyczyn niezgodności, o ile to jest w jego mocy, lecz księgi jego nie mogą być odrzucone z tego tylko powodu, że on nie dostarczył pełnego dowodu wyjaśniającego sprawę i przyczynę niezgodności.

Przeciwnie, ciężar dowodu spoczywa na urzędzie, on powinien sam dojść rzeczywistej przyczyny różnicy w księgowaniu i dopiero na podstawie wyniku swych dochodzeń może bądź to zdyskwalifikować księgi tej strony, która ponosi winę, bądź też przejść nad sprawą do porządku, jeśli się okaże, że żadna strona winy nie ponosi i że księgi obu stron nie zawierają żadnej istotnej wadliwości.

Józef Wanke.

Projekt ustawy o ulgach inwestycyjnych.

Uchwalony został przez Radę Ministrów na posiedzeniu w dniu 10 marca 1938 r. a ostatnio również przez Sejm projekt ustawy o ulgach inwestycyjnych.

Projekt ustawy o ulgach inwestycyjnych stanowi pewnego rodzaju kodyfikację szeregu przepisów w zakresie ulg podatkowych dla różnych rodzajów inwesty-

cyj, które to ulgi były zawarte dotychczas w kilku odrębnych aktach ustawodawczych i uregulowane w sposób niejednolity.

W dotychczasowym systemie ulg podatkowych przeważały ulgi dla budownictwa mieszkaniowego. Inwestycje przemysłowe korzystały jedynie z ulg w bardzo ograniczonych rozmiarach. Uchwalony projekt, pozostawiając nadal poważne ulgi dla domów o mieszkaniach małych, stawia na pierwszym planie ulgi dla inwestycyj przemysłowych, ze szczególnym uwzględnieniem Centralnego Okręgu Przemysłowego oraz poszukiwawczego wiertnictwa naftowego. Ulgi zostały tak skonstruowane, by ich skuteczność dawała się odczuwać osobom, podejmującym **inwestycje już w momencie dokonywania tych inwestycyj, a więc wtedy, gdy potrzeby środków finansowych są dla inwestorów największe.**

Projektowana ustawa dzieli się na 9 rozdziałów, które obejmują ulgi: dla inwestycyj w Centralnym Okręgu Przemysłowym, dla inwestycyj na obszarze województw wschodnich, dla poszukiwawczych wierceń naftowych, dla inwestycyj w zakresie kopalnictwa rudy, hutnictwa, koksowni, przedsiębiorstw łotniczych, budownictwa garażowego i budowy kolei użytku prywatnego, dla nowowznoszonych budowli, dla nabywców pojazdów mechanicznych i statków powietrznych i wreszcie ulgi dla nabywców akcyj różnych spółek akcyjnych oraz udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością. Ponadto jeden rozdział obejmuje przepisy proceduralne, drugi przepisy przejściowe i końcowe.

Ulgą podstawową, z wyjątkiem ulg dla nabywców pojazdów mechanicznych i statków powietrznych, jest prawo potrącenia z dochodu kosztu inwestycji lub zapłaconej ceny emisyjnej akcji, bądź ceny udziału. Oprócz tej ulgi, działa na obszarze Centralnego Okręgu Przemysłowego jeszcze ulga w postaci 10-letniego zwolnienia od podatku dochodowego dochodu, płynącego z nowozałożonych przedsiębiorstw, które uznane będą za szczególnie ważne ze stanowiska obrony kraju, oraz ulga w postaci 10-letniego zwolnienia od podatku dochodowego dochodów z produkcji ropy naftowej i gazu ziemnego, uzyskanej w otworach wiertniczych poszukiwawczych.

Poza ulgami w podatku dochodowym przewidziane są jeszcze ulgi w podatku specjalnym dla nabywców akcyj i dla osób budujących domy, oparte również na zasadzie potrącenia wynagrodzeń, podlegających temu podatkowi, ceny akcyj lub kosztów budowy domów mieszkalnych, ulgi w podatku od nieruchomości, oraz ulgi w opłatach stemplowych, polegające na zwolnieniu od tych opłat szeregu pism, stwierdzających zawarcie umów o nabyciu obiektów, potrzebnych do powstania lub powiększenia przedsiębiorstwa itp.

Ulgi dla nabywców pojazdów mechanicznych i statków powietrznych istnieją w podatku dochodowym i w podatku specjalnym i oparte są na zasadzie potrącenia 15% ceny nabycia pojazdu lub statku z ogólnej sumy tych podatków.

Podkreślić należy, że **ulgi dla nowowznoszonych budowli, przewidziane w ustawie projektowanej, wchodzą w życie dopiero z dniem 1 października 1938 r.** Do tego czasu obowiązywać będą nadal ulgi dotychczasowe. Prawo do ulg dotychczasowych przysługiwać będzie w myśl projektu każdemu, kto budowę domu rozpocznie pod rządem przepisów dotychczasowych i wykaże, że w dniu 1 października 1938 założone były fundamenty pod przyszły dom.

Z porównania zespołu ulg przewidzianych dla poszczególnych rodzajów inwestycyj wynika, że najwyższe ulgi będą służyć osobom, zakładającym nowe przedsiębiorstwa w Centralnym Okręgu Przemysłowym i osobom, podejmującym poszukiwawcze wiercenia naftowe. Ta przewaga ulg dla inwestycyj przemysłowych w porównaniu z ulgami dla inwestycyj innego rodzaju podyktowana została zasadniczą **tendencją ustawy do uprzemysłowienia kraju.**

Po ogłoszeniu materiałów ustawodawczych powrócimy jeszcze do tej sprawy.

Udział Polski w Nowojorskiej Wystawie Światowej w 1939 r.

P. Minister Przemysłu i Handlu powołał do życia Stały Komitet Organizacyjny Udziału Polski w Nowojorskiej Wystawie Światowej w 1939 r. pod przewodnictwem b. ministra Augusta Zaleskiego. Komitet ten składa się z przedstawicieli zainteresowanych Ministerstw oraz z powołanych przez p. Ministra Przemysłu i Handlu 8 członków, reprezentujących samorząd gospodarczy i organizacje gospodarcze, a mianowicie: prez. D-ra Feliksa Maciszewskiego, dyr. Józefa Jakubowskiego, prez. Bohdana Stypińskiego, prez. Stanisława Lamberta, prez. Wiktora Przedpełskiego, b. min. Jerzego Gościckiego, dyr. Bolesława Sikorskiego i sekretarza generalnego R. H. Z., d-ra Władysława Rasińskiego.

Komitet Organizacyjny ukonstytuował się w dniu 4 lutego br. wybierając Prezydium, w skład którego weszli, obok przewodniczącego p. min. Zaleskiego — pp.: dyr. Jakubowski, jako wiceprzewodniczący; prez. Stypiński, b. min. Gościcki i dyr. Sikorski jako członkowie Prezydium, oraz dyr. Rasiński jako sekretarz generalny Komitetu.

Jednocześnie utworzono w łonie Komitetu dwie komisje, z których jedna zająć się ma zagadnieniami programowymi wspólnie z Komisarzem wystawowym, p. Stefanem Roppem, druga zaś sprawą kosztów, związanych z udziałem Polski w nowojorskiej wystawie światowej oraz sposobu ich pokrycia źródeł z poza budżetu państwowego. Przewodniczącym komisji programowej wybrany został dyr. Jakubowski, a przewodniczącym komisji budżetowo-administracyjnej — prez. Stypiński. Obydwie komisje przystąpiły niezwłocznie do pracy. W szczególności komisja programowa na posiedzeniu z dnia 28 lutego br. na podstawie referatu komisarza Roppa ustaliła cały szereg szczegółów, dotyczących programu działu polskiego na wystawie nowojorskiej, oraz opracowała plan prac, związanych z tym zagadnieniem, komisja zaś budżetowo-administracyjna zajmuje się rozpracowaniem kilku projektów sfinansowania imprezy nowojorskiej.

Nadmienić należy, że do Komitetu Organizacyjnego kooptowany został dyr. S. Lenartowicz, jako przedstawiciel Światowego Związku Polaków z Zagranicy.

Udział „Pomocy Zimowej" w zatrudnianiu bezrobotnych.

Jak wynika z całego szeregu sprawozdań z terenu woj. Poznańskiego, akcja zatrudnienia bezrobotnych zaczyna coraz bardziej zyskiwać na sile, tak, że nie ma już prawie ośrodka, gdzie by dzięki zadeklarowanym przez społeczeństwo kwotom na akcję pomocy zimowej, przynajmniej część bezrobotnych nie uzyskała doraźnego zatrudnienia.

Forma tego rodzaju pomocy spotyka się z coraz bardziej powszechnym zadowoleniem zarówno bezrobotnych, uzyskujących zatrudnienie, jak i Komitetów lokalnych, które w swym dorobku rejestrują pewne pozytywne prace, wykonane przez bezrobotnych.

W ten sposób powstaje niezmiernie czynny bilans akcji pomocy zimowej, w którym wszystkie elementy, a więc płacący składki, jak i korzystający z tych składek w formie płacy za wykonany wysiłek otrzymują realną korzyść w postaci uporządkowanej drogi, zbudowanego wału, przebudowanego basenu kąpielowego, czy też innej drogi wzbogacającej dane środowisko pracy.

Gdyby wszystkie przewidziane na początku akcji kwoty wpłynęły do kas Komitetów i to w ustalonych wysokościach, zakres zajęcia bezrobotnych osiągnąć mógłby jeszcze znaczniejsze rozmiary.

Widząc w tym niezmiernie ważny czynnik natury ogólno-społeczny nie ociągajmy się z wpłacaniem przewidzianych na pomoc dla bezrobotnych świadczeń.

Skarb. - Finanse

Podniesienie stawek wadialnych i kaucyjnych.

W związku ze zwyżką kursów papierów wartościowych, która nastąpiła w okresie od ostatniego ustalenia przez Ministerstwo Skarbu kursów po których mogą być przyjmowane papiery wartościowe przez władze i urzędy państwowe, jako wadia przy przetargach oraz jako kaucje na zabezpieczenie wszelkiego rodzaju umów lub zaliczeń, wypłacanych na dostawy i roboty rządowe, jak również na zabezpieczenie udzielanych przez Skarb Państwa kredytów akcyzowych, celnych i transportowych — zostało przeprowadzone obecnie nowe ustalenie tych kursów które stanowią dość znaczną zwyżkę stawek w stosunku do dotychczas obowiązujących. Jeśli chodzi o papiery państwowe, dla których są wyznaczane stawki stałe za 100 wartości imiennej danego papieru, nowe stawki wynoszą: pożyczka konwersyjna 1924 r. — 60, konwersyjna kolejowa 1924 r. 60, premiowa dolarowa seria III — 40, (za 5 dol.), pożyczka narodowa 50, renta ziemska seria I — 45, seria II — 45, premiowa inwestycyjna 70, wewnętrzna państwowa 1937 I — 75.

Zwalnianie pracodawców od obowiązku składania wykazów potrącanego podatku od wynagrodzeń.

Poniżej podajemy dosłowny odpis polecenia z 16 grudnia ub. r. w powyższej sprawie skierowanego przez Min. Skarbu do Izby Skarbowej w Kielcach.

Warszawa, dnia 16 grudnia 37.

„Ministerstwo Skarbu
N. D. V. 12659/1/37.

Do
Izby Skarbowej
w Kielcach.

Na sprawozdanie z dnia 2 grudnia br. Nr. II. 2/3/241/37 Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że w myśl przepisów § 90 ust. (3) r. w. do O. P. udzielenie zezwolenia na nieprzedkładanie wykazów potrąceń lub odpisów list płacy uzależnione jest jedynie od prowadzenia przez służbodawców ksiąg handlowych lub gospodarczych.

Uzależnienie więc udzielania zezwoleń, o których wyżej mowa, jeszcze od innych warunków nie powinno mieć miejsca.

Naczelnik Wydziału.

Jeżeliby Izba Skarbowa załatwiła odmownie podania zainteresowanych zakładów przemysłowych o zwolnienie od tego obowiązku, wskazanem jest ponowne wniesienie podań z powołaniem się na postanowienia § 90 ust. 3 rozp. wyk. do Ordynacji Podatkowej (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 270 z 1937 r.) oraz na przytoczone powyżej polecenie Ministerstwa Skarbu.

Na wypadek ponownego odrzucenia wniosku będzie koniecznym wniesienie zażalenia do Ministerstwa Skarbu ewent. za naszym pośrednictwem.

Protokularne zgłaszanie o ulgi podatkowe.

Okólnikiem z 23 lutego 1938 r. L. D. V. 12484/1/37 zarządziło Ministerstwo Skarbu przyjmowanie przez Urzędy Skarbowe do protokółu zgłoszeń o udzielenie ulg w spłacie podatków i nadawanie takim zgłoszeniom biegu na równi z podaniami składanymi na piśmie.

Podobny tryb postępowania poleciło Min. Skarbu przy załatwianiu spraw, wynikających w toku postępowania egzekucyjnego.

Zaliczki na należne pobory a wymiar podatku dochodowego.

Związek Izb Przemysłowo-Handlowych zwrócił się do Ministerstwa Skarbu z prośbą o wydanie wyjaśnienia, że: zaliczkowo wypłacane kwoty na poczet wynagrodzenia za pracę akordową nie mogą być uważane za wypłatę wynagrodzenia w rozumieniu ustawy o państwowym podatku dochodowym i rozporządzenia wykonawczego, lecz winny być traktowane na równi z zaliczkami na pobory służbowe, chociaż by nawet były wypłacane periodycznie w terminach tygodniowych i dwutygodniowych. Ponadto Związek Izb prosi o wyjaśnienie, że wypłaty w terminach tygodniowych lub dwutygodniowych wynagrodzeń w różnych wysokościach, z powodu nierównomiernego zatrudnienia pracownika w poszczególnych tygodniach pracy, nie uważa się za wypłatę w rozumieniu ustawy o państwowym podatku dochodowym oraz rozporządzenia wykonawczego do niej, lecz za zaliczkę na poczet należnej wypłaty, jeżeli definitywne obliczenie należnego pracownikowi wynagrodzenia jest dokonywane raz w miesiącu. Jeżeli

okaże się, że suma należnego podatku od całorocznego wynagrodzenia jest niższa od kwoty wypłaconego w ciągu roku podatku, obliczonego przy każdorazowej wypłacie, w imię zasady sprawiedliwości podatkowej, sumy nadpłacone w ciągu roku winny podlegać zwrotowi.

W sprawie trybu postępowania odwoławczego przy ulgach dla nowowznoszonych budowli.

W myśl § 17 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o ulgach dla nowowznoszonych budowli od decyzji urzędu skarbowego w sprawie przyznania ulgi służy prawo odwołania do właściwej Izby Skarbowej, która rozstrzyga ostatecznie, przy czym w grę wchodzą tu ulgi zarówno w zakresie podatku od nieruchomości, jak i podatku dochodowego.

W związku z powyższym Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi przygotowała projekt wystąpienia samorządu gospodarczego do Ministerstwa Skarbu, w którym dała wyraz opinii, iż niezależnie od potrzeby przekazania Komisjom Odwoławczym decyzji w przedmiocie odwołań od wymiaru podatku od nieruchomości z przyczyn, naświetlonych już w swoim czasie przez Związek Izb — zastrzeżenie budzi przepis, ustalający zasadę wnoszenia odwołań w przedmiocie ulg w podatku dochodowym do Izby Skarbowej o ile idzie o osoby opodatkowane na zasadzie przepisów działu I ustawy o podatku dochodowym. Niezależnie od argumentów, opartych na przesłankach gramatycznych i logicznej wykładni przepisów prawnych, Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi podniosła, iż za koniecznością rozpatrywania przez komisje odwoławcze odwołań od decyzji w przedmiocie ulg w podatku dochodowym (dział I) dla wznoszących budowle przemawiają również względy słuszności i celowości, wynikające z potrzeby uniknięcia dwutorowości proceduralnej w zakresie środków prawnych, dotyczących wymiaru tego samego podatku. Wobec przygotowanej zasadniczej nowelizacji przepisów o ulgach dla nowowznoszonych budowli, Izba podniosła, iż zachodzi potrzeba uwzględnienia powyższego wniosku przy opracowaniu nowego rozporządzenia wykonawczego. Równocześnie Izba zaznaczyła, że również i w obecnym okresie przejściowym pożądane jest wydanie na zasadzie art. 6 Ordynacji Podatkowej zarządzenia, zmieniającego w takim kierunku cyt. na wstępie § 17 ust. 4 rozporządzenia, aby rozstrzyganie omawianych spraw przekazane zostało komisjom odwoławczym.

W sprawie ulgowej opłaty stemplowej od spółek.

Przepisy ustawy z dn. 15. III. 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29 poz. 238), które wprowadziły czasową obniżkę staweń opłat, przewidzianych w art. 102, 103, 105, 109 i 110 ustawy o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 41 z 1932 r., poz. 413), przedłużoną następnie rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 7. I. 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 7. p. 79), wygasły z dniem 31 grudnia 1937 r., wskutek czego obecnie obowiązują normalne, a więc dwukrotnie wyższe stawki.

Ponieważ motywy, które w swoim czasie skłoniły Rząd do wprowadzenia zniżki omawianych opłat, są w dalszym ciągu aktualne, zwłaszcza wobec ogólnej tendencji do uprzemysłowiania kraju — Związek Izb Przemysłowo-Handlowych zwrócił się do Ministerstwa Skarbu o spowodowanie uchwały Rady Ministrów, przedłużającej na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 15. III. 1934 r. wspomniane ulgi na dalsze dwa lata z mocą działania od 1 stycznia 1938 r.

Właściwość rzeczowa władz skarbowych w sprawach o przestępstwa objęte prawem karno-sądowym.

Okólnikiem L. D. I. 9352/2/37 Ministerstwo Skarbu na tle przepisów art. 218—218, 271 i 281 prawa karno-skarbowego wyjaśniło wątpliwości, jakiej instancji władze skarbowe są właściwe do rozstrzygania sprawy o występek skarbowy, zagrożony w poszczególnych przypadkach grzywną ustanowioną w wielokrotności. W szczególności Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że jeżeli najwyższa grzywna grożąca za dany czyn, przekracza kwotę zł 3 tys., to sprawa podlega właściwości władzy skarbowej II instancji, choćby na podstawie dalszych dochodzeń — stwierdzających w działaniu sprawcy cechy winy nieumyślnej — należało zastosować do danego czynu łagodniejszą sankcję karną. Jeżeli ustalona w chwili wszczęcia postępowania karnego podstawa wymiaru grzywny — ustanowione w wielokrotności — uzasadniającą właściwość władzy skarbowej II instancji, w dalszym stadium dochodzeń została obniżona lub w ogóle odpadła podstawa do ścigania, to i w tych przypadkach nie ma powodu do zmiany właściwości na rzecz władzy skarbowej I instancji. Wyjątek stanowią te przypadki, w których grożąca sprawcy grzywna w kwocie ponad 3 tys. zł została ustalona nie zgodnie.

Postępowanie przed Komisją Odwoławczą.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozpoznawał sprawę, dotyczącą sposobu udzielania wyjaśnień na Komisji Odwoławczej przez płatników. Jeden z płatników zaskarżył mianowicie orzeczenie Komisji Odwoławczej do N. T. A. z tego powodu, że będąc zawiadomionym o terminie rozpoznania jego odwołania, był obecnym na posiedzeniu Komisji Odwoławczej w dniu 29 sierpnia 1935 r., zaś doręczone mu orzeczenie zapadło w dniu 20 września 1935 r.

W toku postępowania wyjaśniło się, że odwołanie płatnika było rzeczywiście rozpatrywane w dniu 29 sierpnia 1935 r. na posiedzeniu sekcji i po przychylnym załatwieniu tego odwołania, przewodniczący Komisji, na podstawie przysługującego mu z mocy ordynacji podatkowej uprawnienia, przeniósł rozpoznanie sprawy na plenum Komisji Odwoławczej. Wówczas właśnie, (20. 9. 1935) zapadło nieprzychylne dla płatników orzeczenie.

W związku z wniesioną skargą Trybunał wyjaśnił, że powzięcie decyzji przez Komisję Odwoławczą na posiedzeniu odroczonym na inny termin, nie stanowi naruszenia form prawidłowego postępowania, natomiast naruszenie takie ma miejsce, gdy po złożeniu wyjaśnień przez płatnika, Komisja Odwoławcza poweźmie decyzję na innym posiedzeniu i w innym składzie.

Ponieważ w danym konkretnym wypadku podatnik był zawiadomiony o terminie posiedzenia Komisji Odwoławczej i składał swoje wyjaśnienia, zaś ostateczna uchwała Komisji zapadła nie w tym składzie, przed którym podatnik udzielał swych wyjaśnień, przeto postępowanie władz skarbowych było w tym wypadku niezgodne z przepisami ordynacji podatkowej.

Z powyższego wyroku wynika, że jeżeli sprawa w Komisji Odwoławczej zostaje przeniesiona na plenum Komisji z posiedzenia Sekcji, to wówczas płatnik powinien być ponownie wezwany, tak, aby miał możność wobec orzekającego plenum Komisji Odwoławczej złożyć swe wyjaśnienia.

(N. T. A. L. Rej. 6925/35).

Wartość świadczeń w naturze przy podatku od uposażeń.

Władza skarbowa wymierzyła przedsiębiorstwu dodatkowo podatek dochodowy z Działu II ustawy o podatku dochodowym (od uposażeń) wychodząc z założenia, że przy potrąceniu podatku przedsiębiorstwo za nisko oceniło wartość świadczeń w naturze na rzecz pracowników, a w szczególności wartość użytkową mieszkań, wartość oświetlenia itd.

Najwyższy Trybunał Administracyjny w wyroku z dnia 25. 11. 1936 roku L. Rej. 8177/34 wywiódł i uzasadnił, że w razie podniesienia przez podatnika w odwołaniu zarzutu, iż wartość świadczeń w naturze została przez władzę wymiarową przyjęta niezgodnie z cenami rynkowymi, powinna władza ustalić należycie wartość tych świadczeń, biorąc pod uwagę szczególnie stosunki gospodarcze podatnika i stosownie do wyniku tych ustaleń rozprawić się z zarzutami odwołania.

Sprawy socjalne.

Umowa o przedawnienie.

(§ 225 k. c. niem.).

Dopuszczalne są umowy o krótkie przedawnienie roszczeń pracowników o zapłatę zarobku. Umowy takie nie mają charakteru zrzeczenia się, nie uchybiają również dobrym obyczajom.

Z uzasadnienia:

Zrzeczenie a przedawnienie wywołują zupełnie inne skutki. Wskutek zrzeczenia gaśnie wierzytelność; przez przedawnienie uzyskuje dłużnik prawo odmówienia wypełnienia swego zobowiązania; atoli zobowiązanie pozostaje w mocy i może być wypełnione bez możności żądania zwrotu jako świadczenia dokonanego bez przyczyny prawnej. Nie można zatem nawet imputować stronom, aby mówiąc o przedawnieniu, przy tym w tak dobitnej formie, miały na myśli zrzeczenie.

(26. VI. 1936. C. III. 1272/34).

Projekt ustawy o sądach ubezpieczeń społecznych.

Ministerstwo Opieki Społecznej opracowało projekt ustawy o sądach ubezpieczeń społecznych, która ma na celu uporządkowanie wymiaru sprawiedliwości w sprawach ubezpieczeń społecznych na terenie całego Państwa jednolitych norm w tej dziedzinie.

Projekt przewiduje stworzenie odrębnego sądownictwa ubezpieczeniowego, które całkowicie przejmie wymiar sprawiedliwości w sprawach publicznego ubezpieczenia społecznego, odciążając w ten sposób władze administracyjne. Najwyższy Trybunał Administracyjny i sądy powszechne oraz likwidując szereg instytucyj, które zajmowały się dotąd orzecznictwem w sprawach ubezpieczeń społecznych.

Sądy ubezpieczeniowe będą dwuinstancyjne: pierwszą instancją będą okręgowe sądy ubezpieczeniowe, orzekające z reguły w składzie jednego sędziego i dwóch ławników (z ramienia pracodawców i pracowników), drugą zaś, odwoławczą — Trybunał Ubezpieczeń Społecznych.

Postępowanie przed sądem ubezpieczeniowym będzie wolne od opłat. Jedynie w przypadkach oczywistej bezzasadności skarg ściągane będą pewne opłaty o charakterze kar za pieniactwo.

Ustawa mieć będzie duże znaczenie dla unifikacji ustawodawstwa polskiego, przez zastąpienie całego szeregu ustaw zaborczych jednolitymi przepisami polskimi.

Wyjaśnienia w sprawie ustawy o układach zbiorowych pracy.

Do poprzedniego nr. „Życia" dołączyliśmy Okólnik Nr. 82 Wydziału Pracy Centralnego Związku Przemysłu Polskiego, zawierający wyjaśnienia w sprawie ustawy o układach zbiorowych pracy.

Okólnik ten zawiera uzupełnienie informacyj zawartych w poprzednich numerach, które kolejno omawiały ustawę i wydane do niej rozporządzenie wykonawcze. Rozesłany okólnik omawia praktyczne wskazania oparte na okólniku Głównego Inspektora Pracy, wyjaśniające zawilsze kwestie, jakie nasunąć się mogą przy układaniu tekstów i rejestrowaniu zawieranych układów zbiorowych.

Szczególną uwagę zwraca się na punkt 7 okólnika, omawiający niedopuszczalność wprowadzenia do układów zbiorowych klauzul ograniczających swobodę przyjmowania i zwalniania pracowników. Zawarte tam wyjaśnienia są ważne ze względu na ciągle powtarzające się żądania w tej kwestii ze strony związków robotniczych.

Zwrot niesłusznie pobranych opłat na rzecz Funduszu Pracy.

Zwrotu dokonywanych opłat dokonywują właściwe kasy urzędów skarbowych z bieżących wpływów na rachunku Funduszu Pracy. O ile chodzi o opłaty wymienione w art. 15 i 16 ustawy **(opłaty od uposażeń, wynagrodzeń za pracę, oraz emerytur, rent i innych zaopatrzeń, od diet posłów i senatorów)**, podstawą dla dokonania zwrotu jest decyzja właściwej władzy asygnującej, która zarządziła potrącenie. Jeśli chodzi o opłaty, wymienione w art. 21, 22 i 23 (opłaty od cukru i piwa), decyzja przysługuje właściwej izbie skarbowej. Podstawą dla dokonania zwrotu opłat, przewidzianych w art. 17, 18, 23 i 26 ustawy (opłaty od notar. itp., od tantiem i żarówek elektrycznych oraz od czynszu dzierżawnego) jest decyzja własna urzędu skarbowego. W związku z powyższym kasy urzędów skarbowych mają przelewać w ustalonych terminach na rachunek Funduszu Pracy, P. K. O. wpływy netto po potrąceniu ewentualnych zwrotów, zaznaczając czerwonym atramentem na odwrotnej stronie blankietu nadawczego przy odpowiednich pozycjach, jaką sumę zwrócono. W razie braku na rachunku Funduszu Pracy bieżących wpływów, ewentualnie, gdy wpływy te okazały się niewystarczające dla dokonania zwrotu, powinna kasa urzędu skarbowego donieść o tym przełożonej izbie skarbowej celem spowodowania zwrotu nadpłaconej sumy przez Fundusz Pracy bezpośrednio zainteresowanej osobie. (Procedurę powyższą normuje okólnik Min. Handlu z 15 września 1934 r.).

Handel zagraniczny.

Stosunki z Niemcami.

W Monachium odbyły się wspólne obrady Komisyj Rządowych: polskiej i niemieckiej dla kontroli obrotu towarowego polsko-niemieckiego.

Plafon wywozowy na okres od marca do maja ustalony został w rozmiarach nieco mniejszych, w stosunku

do analogicznego okresu z roku ub. Drobniejsze kontyngenty zostały uruchomione od razu w łącznej wysokości na cały okres trzymiesięczny, co poważnie usprawnia kwestię ich podziału pomiędzy eksporterów.

Podczas obrad w Monachium omówiono także sprawę autonomicznego powiększenia przez stronę polską szeregu kontyngentów na przywóz z Niemiec. Zostało to dokonane w drodze autonomicznej w granicach możliwości gospodarczych, podyktowanych koniecznością ochrony produkcji krajowej, przy daleko idącym uzależnieniu opracowanej przez Komitet Traktatowy opinii.

Prolongaty pozwoleń przywozu.

Importerzy mogą ubiegać się o prolongatę niewykorzystanych pozwoleń przywozu, składając podanie w terminie do 3-ch tygodni od dnia wygaśnięcia pozwolenia przywozu . Ograniczenie w terminie składania podań o prolongatę nie odnosi się do podań na towary z Niemiec, gdyż w tym wypadku importerzy mają w zasadzie prawo do prolongaty pozwolenia w ciągu całego roku kontyngentowego.

Kontyngenty.

Lista kontyngentów przywozowych dla Italii na rok 1938 jest do przejrzenia w biurze Związku Fabrykantów.

Saldo ujemne bilansu handlowego.

Bilans handlu zagranicznego Polski łącznie z Gdańskiem — w lutym zamknął się saldem ujemnym w wysokości 24.387.000 zł.

Ogółem przywieziono towarów 289.878 ton, wartości 109.090.000 zł, wywieziono zaś 1.014.437 ton, wartości 84.703.000 zł.

Na ujemne saldo bilansu handlowego wpłynął w części przywóz towarów z Niemiec z tytułu likwidacji zamrożonych należności za tranzyt kolejowy przez Polskę. Przywóz tych towarów nie powoduje odpływu walut z Polski.

W porównaniu ze styczniem zmniejszył się wywóz o 6.805 tys. zł, przywóz zwiększył się o 5.727 tys. zł. Saldo ujemne za styczeń br., przypominamy, wynosiło prawie 12 milj. zł.

Targi i Wystawy.

Dwa zagadnienia przemysłu spożywczego.

Cudzoziemcy, zwiedzający Polskę chwalą gościnność polską, która szczególnie objawia się w obfitości potraw i napojów. Jest rzeczą powszechnie znaną, iż w Polsce można dobrze i dużo zjeść. Bo też produkcja artykułów spożywczych przedstawia u nas wachlarz niezmiernie szeroki. Stanowi ona podstawę dla coraz wszechstronniej rozwijającego się przemysłu przetwórczego, który nie może skarżyć się na brak surowców.

Przemysł spożywczy w Polsce winien wszakże przejść przez proces indywidualizacji rejonowej. Drugim poważnym zagadnieniem jest dla niego sprawa zbytu, a ściślej mówiąc, eksportu, bo produkcja jego przekracza znakomicie spożycie krajowe.

Nie wątpimy, że jedno, jak i drugie zagadnienie skrystalizuje się w formach konkretnych i zbliży do rozwiązania poprzez udział licznych gałęzi tego przemysłu w Targach Poznańskich, które przyśpieszą naturalny proces racjonalizacji przemysłu spożywczego i ułatwią zbyt jego produkcji zagranicą.

Różne.

Poruczenie spraw aprowizacyjnych Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

W Dzienniku Ustaw Nr. 13 z dn. 1 marca rb. pod poz. 89 ukazał się dekret Prezydenta Rzeczypospolitej o poruczeniu spraw aprowizacyjnych Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych. Jak wiadomo, dla spraw powyższych został powołany jako Wiceminister Rolnictwa p. Wierusz-Kowalski.

Dekret stwierdza, iż przez sprawy aprowizacyjne rozumie się sprawy, związane z zapewnieniem zaopatrzenia sił zbrojnych, ludności cywilnej i zwierząt gospodarskich w przedmioty powszedniego użytku, z uwzględnieniem potrzeb gotowości obronnej państwa.

Przez przedmioty powszedniego użytku dekret rozumie artykuły, służące do zaspokajania koniecznych potrzeb życiowych ludności i zwierząt gospodarskich,

a mianowicie żywność, artykuły odzieżowe, opałowe, oświetleniowe i higieny codziennej.

Jako uzupełnienie powyższego dekretu w tym samym Dzienniku Ustaw pod poz. 94 opublikowane zostało rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 1 marca 1938 r. o przedmiotach powszedniego użytku. Rozporządzenie to zawiera wykaz przedmiotów powszedniego użytku.

W sprawie „dodatków do towarów".

Związek Izb informuje, iż sprawa wprowadzenia ograniczeń, przewidzianych w wymienionym projekcie, nie przestała być aktualną i wobec uciążliwości, jakie z powodu stosowania „dodatków" odczuwa przemysł i kupiectwo, wymaga jak najrychlejszego ustawowego uregulowania. Wyraz temu zapatrywaniu dały m. i. uchwały odbytego w dniach 13—15 listopada b. r. w Warszawie Kongresu Kupiectwa Chrześcijańskiego.

Należy zaznaczyć, iż jakkolwiek prace nad nowelizacją ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji są w toku, to jednak nie można spodziewać się ich szybkiego ukończenia, kwestia zaś uregulowania sprawy dodatków do towarów jest dla życia gospodarczego zbyt istotna i paląca, by dotychczasowy stan panujący w tej dziedzinie miał trwać jeszcze przez czas dłuższy.

Stojąc na stanowisku konieczności unormowania powyższego zagadnienia w drodze wydania odrębnej ustawy, Związek Izb ponownie zwrócił się do Ministerstwa Przemysłu i Handlu z prośbą o możliwie szybką realizację opiniowanego w ub. roku przez Związek Izb projektu wyżej wymienionej ustawy.

Z życia Związku

Przyłączenie 4-ch powiatów do województwa poznańskiego.

Jak wiadomo 1 kwietnia br. nabiera mocy obowiązującej ustawa o przyłączeniu powiatów: kaliskiego, konińskiego, kolskiego i tureckiego, do województwa poznańskiego jak również do okręgu tutejszej Izby Przemysłowo - Handlowej.

Celem nawiązania bliższego kontaktu z polskimi przemysłowcami nowych powiatów prezes Związku Fabrykantów p. Franciszek Maciejewski i dyr. Franciszek Łyczywek przeprowadzili ostatnio na miejscu szereg konferencyj w powyższych powiatach. Zebranie w Kaliszu odbyło się przy udziale 12 placówek przemysłowych.

Zebranie Sekcji Konfekcyjnej Związku Fabrykantów.

W dniu 23 bm. odbyło się na Salce posiedzeń Związku Fabrykantów zebranie Sekcji Przemysłu Konfekcyjnego, w którym wzięło udział kilku poważniejszych fabrykantów branży konfekcyjnej, nienależących dotąd do Sekcji Konfekcyjnej przy naszym Związku.

Po ożywionej dyskusji o zagadnieniach branżowych i organizacyjnych uznano konieczność silnego zorganizowania się przemysłu konfekcyjnego w Sekcji Konfekcyjnej przy Związku Fabrykantów.

POLSKIE

Koniaki — Winiaki — Wypalanki — Likiery deserowe — Wina — Miody
Soki

B. KASPROWICZ

Gniezno, ul. Chrobrego 3

Cegielnia Parowa

WITASZYCE

stacja, poczta i telegr.: Witaszyce

dostarcza na dogodnych warunkach:

dachówki (karpiówki), dreny od „1½ do 9“, cegłę maszynową, tonówkę, dziurawkę, sufitówkę i kominówkę

Produkcja łączna 12.000.000 r.

ERBEDONT

Czekolady, cukry i kakao

Sp. Akc.

„GOPLANA"

w Poznaniu

słyną ze swej dobroci i dostępnych cen!

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna, Spółka z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2 a.
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.